

ntamo

Meri Vesanto

TÄÄ

TÄÄ

MERI VESANTO

Hartaita lauluja (ntamo 2007)

© 2010 Meri Vesanto

ISBN 978-952-215-122-3

SARJAN ULKOASU

Marko von Konow

VALMISTAJA

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2010

ntamo

www.ntamo.net

Meri Vesanto

TÄÄ

ROMAANI

ntamo

I Eeva

Brahms ei ole parhaimmillaan kelloradiossa. Eeva huokasi syvään muistaessaan, että edessä oli taas työpäivä. Toimistolle oli ehdittävä ajoissa, sillä kuljetusdokumenttien piti olla valmiita ennen kymmentä. Tietokoneessa odotteli myös tympeitä laskentataulukoita, mihin ne sieltä olisivat yön aikana kadonneet. Peitto sai vielä hetken lämmittää varpaita, vielä ihan pienen hetken, ja sitten vielä ihan pienen.

Kuinka ollakaan, tänäänkin tuli lopulta kiire kylmään maailmaan. Asmo, hänen rakas miehensä, yritti vielä nukkua. Nenästä kuului pientä vauvamaista tuhinaa. Se oli maailman ihanin ääni.

Asmo nukkui yleensä niin huonosti, että se huolestutti. Kuin olisi polttanut kynttiläänsä molemmista päistä. Eeva ei voinut lähteä asunnosta herättämättä Asmoa. Hänen oli kerrottava, miten paljon hän sentään rakasti häntä ja tulisi ikävöimään päivän mittaan. Asmo veti peittoa korvilleen eikä vastannut mitään.

Kohta kaikki oli toisin. Alkusoittoa viriteltiin.

Eeva käveli kiireisin askelin nurkkaan, jossa kaikki tulostimet olivat ja pysähtyi sinne. Hän katsoi jokaista konetta vuorotellen. Hän ei muistanut enää, mitä oli tekemässä tai missä oli. Jokin putosi pöydältä alas. Lattia oli kaukana ja tehty suuresta ruudukosta. Hänen yllään oli lamppu. Joskus ihmishahmon takaa tuli valoa, niin että hänen piirteitään oli yhtä vaikea erottaa kuin enkelin. Joskus valo tuli sisältä, kuin olisi oivaltanut jotain. Silmiin syttyi ilme, joka sanoi: ”Katso!”

Onneksi hänen ei tarvinnut kauan vaivata muistiaan, sillä puhelin soi. Hän tunnisti sen vaativan äänen kaikkien muiden puhelimien joukosta. Lähettämöstä soitettiin. Rekka ei ollut tullut lastamaan, missä se mahtoi viipyä. Hän nosti uudelleen luurin ja näppäili Moskovan suuntanumeron, vaikka oikeastaan piti jo olla lähettämässä faksia tulliin, ettei peruutus menisi liian tiukoille.

– En minä tiedä, missä se rekka on, sanoi Tanja langan päässä, – Soitan takaisin viidentoista minuutin kuluttua.

Eeva ei voinut vastata siihen mitään, vaikka viisitoista minuuttia oli liian myöhään. Hän olisi tarvinnut vastauksen heti. Samassa puhelin soi uudelleen. Jelena soitti ja kysyi, milloin on huomina lastausaika.

Hän oli kokonaan unohtanut Jelenan tilauksen. Hän laski, että jos hän puolessa tunnissa saa paperit kuntoon, ne ehtivät vielä postiin. Lastausajasta oltiin lähettämössä eri mieltä. Heiltä vaihtui työvuoro kesken kaiken. Hänen olisi pitänyt ajatella vähän sitäkin, koska tehtaalla jouduttiin muutenkin joustamaan viennin takia, korottamaan lavoja käsivoimin ja liimailemaan kollilappuja hankalissa paikoissa.

Hän oli viimeisen vuorokauden aikana unohtanut, mitä reklamaatio on venäjäksi. Kielen lähteet olivat jossakin nie-

lussa, koko ajan vaarassa pudota punaiseen kuiluun. Hän pelkäsi, että pudotus ei ollut turvallinen. Mahahapot olivat kauheita myrkkijä ja niiden oli annettava kuplia rauhassa salaisessa luolassaan. Päivänvalossa ne aiheuttivat odottamattomia kemiallisia reaktioita.

– Hyvää päivää, minä olen Helsingin ammattikorkeakoulun opiskelija ja teen harjoitustyötä idänkauppaa käyvistä yrityksistä. Olisiko hetki aikaa vastata muutamaan kysymykseen?

Lapsi parka oli kovin tohkeissaan jonkin harjoitustyön takia. Eeva vastasi hänen kysymyksiinsä kärsivällisesti. Hänen toimenkuvaansa kuului vientiasiakirjojen laadintaa sekä yhteydenpitoa asiakkaisiin, tulleeihin, pankkeihin ja muihin viiteryhmiin. Ei, työ ei ollut aivan sitä, mihin hänet oli koulutettu, mutta kelpasi kyllä. Ei se ollut hullumpi työpaikka. Palkka juoksi ja sillä rahoitettiin harrastukset ja asunto. Sääveltäjämiehen tulot kun olivat hyvin epäsäännölliset. Eeva oli saanut vastuulleen IVY-maat, ja ne olivatkin erityisen kiinnostavia ja vaativat erityistä pätevyyttä. Venäjän kieltä sai käyttää monipuolisesti, kohteliaisuuksista kirosanoihin.

Puhelun päätyttyä Eeva huomasi laskeneensa Jelenan tilauksen kilot väärin. Kauppalasku meni uusiksi, samoin SAD-lomake ja CMR. Korjatessaan piti muistaa, että tietokoneessa oli hassu vika. Se ei suostunut heti tallentamaan muutoksia, vaan saattoi heittää ulos koko ohjelmasta. Kannatti ensin käydä määrittelemässä kieli ja poistamassa oikoluku, sitten kirjoittaa vapaat tekstikentät uudelleen. Hän ehti vielä tarkistaa, että oli allekirjoittanut paperit, sitten oli jo juostava postitukseen. Jos jotain oli sattumalta mennyt väärin, se piti korjata jälkeinpäin. Postia oltiin jo noutamassa. Hän ehti kuin ehtikin heittää kirjekuoren pinon päällimmäiseksi. Alle jäi kuori Torsti Hämäläiselle Japaniin. Etanapos-

tia Japaniin! Hän mietti, mitkä kaikki virheet vielä olivat mahdollisia. Hän tarkisti koneelta päivämäärän ja ihmetteli, että oli kirjoittanut sen oikein.

Hän tahtoi kotiin. Selkäydin väsyi.

Jossain, kaukana työympäristöstä oli toinen maailma. Tosi koordinaatisto. Tästä maailmasta siihen piirtyi erilaisia kuvaajia. Ovi sinne kulki olohuoneen sohvalta.

Samassa hän muisti sen rekan, joka ei tänään tullutkaan. Lastaus oli jäänyt perumatta. Mitä tuli mahtoi sanoa, jos lastauksen perui vasta nyt? Hän juoksi toiselle faksille, koska se antoi lähetyksiin sopivasti väärän kellonajan. Tullin numero oli varattu. Hän jätti viestin pyörimään uudelleenvalintaan eikä jäänyt odottamaan yhteysraporttia.

Hän kävi samassa nurkassa kuin hetki sitten. Hän tuijotti tulostimia ja yritti muistella, mitä tarvitsi. Raaka-ainetaulukko piti päivittää. Sähköpostissa taisi olla jokin tärkeä viesti. Hän oli saanut taas viisi ilmoitusta postilaatikon koon ylittymisestä, muttei onneksi ollut ehtinyt poistaa sitä viestiä, jota nyt etsi. Hän luki sen. Yksi tuotenumero oli muuttunut ja tästä päivästä lähtien oli käytettävä uutta. Hän oli käyttänyt vanhaa. Nyt se kirjautui järjestelmiin ihan väärin. Häntä nauratti. Hän meni keittämään kahvia.

Hän päätti kysyä kotona Asmolta, mitä sukua ellipsi, paraabeli ja hyperbeli olivat keskenään. Aitoa koordinaatistoa ei kukaan ollut koskaan nähnyt. Erilaiset kovat ja pehmeät esineet vain sinkoilivat sinne tänne avaruudessa.

Hän ei mennytkään vielä keittämään kahvia, sillä puhe-
lin soi. Lähettämöstä soitettiin, että se rekka, jonka lastauksen hän oli juuri perunut, oli sittenkin tullut. Hän juoksi sille faksille, joka antoi väärän kellonajan. Peruutusilmoitus ei pyörinyt enää koneessa, vaan oli mennyt läpi. Tänään ei voinut enää lastata. Piti soittaa Tanjalle ja ilmoittaa. Hän ei

halunnut. Tanja käski kysymään mitä tahansa erikoislupaa tullilta, ja se tiesi hirveästi lisähommia. Tanja sanoi, ettei se hänen ongelmansa ole, jos autoa ei lastata. Seisontapäivistä hän lähettäisi taatusti laskun. Niinpä niin, hän ajatteli, kaikki maksetaan.

Paraabelitutkimus ei ollut edennyt mihinkään. Lähdekritiikki puuttui. Aksioomien rakentaminen ei ollut kaunista. Kaunista olisivat olleet avaruuslennot ja DNA-ketjut, tai ujellus, joka lähtee putoavasta tähdestä. Häneltä kaikki sinkoili ilman minkäänlaista ääntä.

Hän ajatteli päivien helminauhaa ja päätti, että kirjainnauhojen sijasta olisi keskityttävä helminauhoihin. Helmikuu, maaliskuu, kaikki olivat yhtä nauhaa. Tai monta nauhaa. Nauhoissa oli vesipisaroita, jotka pintajännitys teki kihelmöivän salaisiksi. Kun joskus oppisi riisumaan harhat. Kun oppisi tajuamaan, mihin omat voimansa pitäisi valuttaa. Voisi nähdä kuun nousevan metsän harjalle ja hallan luikertelevan kohti tietä.

Eeva tiesi, että jos töissä tuli paniikitilanne, kannatti mennä hetkeksi vessaan itkemään, hengittää syvään ja aloittaa sitten rauhallisesti työruuhkan purkaminen yksi tehtävä kerrallaan. Hän oli saanut tämän neuvon kuusi vuotta sitten ensimmäisessä työpaikassaan Heljältä, toimitusjohtajan kokeneelta sihteeriltä ja konttorin tehopakkaaukselta. Neuvo oli toimiva, mutta Eevasta ei ollut konttorin tehopakkaukseksi. Hänestä piti alun perin tulla jotain muuta.

Hänestä piti tulla urheilija. Murrosikäisenä hän pärjasi melko hyvin piirikunnallisissa kisoissa. Hän juoksi ankkuriosuuden neljä kertaa sadan metrin viestijoukkueessa, jolla edelleen oli hallussaan seuran ennätys. Niihin aikoihin, kun hän meni lukioon, hän tajusi, että urheilijaksi aikovan piti hankkia henkilökohtainen valmentaja, jotta pärjää. Hän ajatteli, ettei urheilusta nyt ihan ammattia sentään. Hänen oli panostettava koulunkäyntiin. Hän tiesi olevansa syypää suomalaisen yleisurheilun kehnoon tilaan, ja siksi kieltäytyi välittämästä urheilusta. Mieluummin hän kuntoili. Hän kävi neljä kertaa viikossa lenkillä, usein Gabriela Szabon kanssa, joka asui naapurissa.

Seuraavana hän halusi pianistiksi, mutta ei hänestä tullut sitäkään. Lukiossa oli panostettava koulunkäyntiin. Isä oli helpottunut, kun Eeva lopetti asteikkojen tankkaamisen, mutta valmiina pianistina hän olisi voinut olla isälleen mieliksi. Hän oppi soittamaan sen verran, että saattoi säestää yhteislauluja seurakunnan tilaisuuksissa – mitä hän usein tekikin – mutta jos joku pyysi häntä soittamaan jonkin ohjelmanumeroksi, hän meni lukkoon. Hän pelkäsi, että kaikille kuulijoille paljastuu hänen huono soittotaitonsa. A. S. Haapasalo, hänen rakas säveltäjämiehensä, kotoisammin Asmo,

vältteli tehokkaasti tilanteita, joissa joutui esiintymään muusikkona. Eeva otti hänestä oppia. Heidän kotonaan oli paljon soittimia, mutta niitä ei soitettu vieraille. Sitä paitsi vieraat olivat yleensä Eevan ystäviä, aivan toivottoman epämusikaalista sakkia.

Kun hän oli lopettanut pianonsoiton opiskelun, hän ajatteli voivansa ehtiä vielä laulajaksi. Hän alkoi ottaa laulutunteja. Niihin meni opiskeluaikana leijonanosa hänen pienistä rahoistaan. Hänestä ei kuitenkaan tullut laulajaa, sillä hänellä ei ollut ääntä. Hän lauloi kyllä kuoroissa, ja rivikuorolaisena oli tavannut aikoinaan myös Asmon, koska kuoro harjoitteli tämän teosta. Joskus kahden kesken, kun he olivat hyvällä tuulella, he muistelivat niitä aikoja, mutta enää Eeva ei olisi uskaltanut Asmon teoksia esittää, kun oli kuullut tämän mielipiteitä kuorosta. Mieluummin hän tyytyi vain ihastelemaan. Solistiksi hän ei enää halunnut, koska hänen mielestään laulukoulutuksella kasvatettiin kasvottomia ja äänettämiä broilereita, jotka eivät kiinnostaneet ketään.

Kuoroharjoitukset muuttuivat ennen pitkää perhe-elämäksi. Eevan mielestä mitään ei ollutkaan tapahtunut sen jälkeen, kun hän tapasi Asmon. He rakastivat toisiaan. He lepertelivät toisilleen. Heillä oli yhteinen kieli, josta puuttui yksikön ensimmäinen persoona. Sen tilalla he käyttivät sanaa ”tää”, esimerkiksi: ”tää on aika väsynyt”, ”tää haluais kahvia”. Joskus he erehtyivät puhumaan näin myös julkisella paikalla. Se hävetti, sillä he olivat sentään aviopari.

Yksikön ensimmäisen persoonan hylkääminen olisi varmasti kiinnostanut Petraa ja Opettajaa. Kun Eeva vuosi sitten päätti yhdessä heidän kanssaan tulla paremmaksi ihmiseksi ja lähemmäksi Jumalaa, hän allekirjoitti samalla heidän ajatuksensa, että piti luopua omasta tahdostaan ja antaa Jumalan hallita. Minä-sanalla oli saatu niin paljon pahaa aikaan maailmassa. Rakkaus ei etsinyt omaa etuaan, niin kuin korinttolaiskirjeessäkin sanottiin. Asmo oli halunnut vihkikavaan toisen raamatunkohdan ja Eeva oli suostunut.

Parasta heidän rakkaudessaan oli se, mikä ei näkynyt sivullisille. Kukaan muu ei esimerkiksi osannut arvata, mitä aamuhali tarkoitti. Sunnuntaiaamuna, kun ei ollut kiire nousta, Eevalla oli tapana kömpiä unenlämpimän Asmon kainaloon ja jokeltaa käsittämättömiä. Asmo joskus hymyili niille jokelluksille, joskus vain kosketteli hellästi. Useimmiten kai jälkimmäistä, mutta sekin oli mukavaa.

Eevan elämä oli järjestyksessä. Muutama päivä sitten hän oli saanut sähköpostiviestin vanhalta opiskelukaveriltaan. Eeva vastasi hänelle ja kertoi kuulumisensa. Hän kertoi enimmäkseen Asmosta. Hän kertoi myös harrastuksistaan. Opiskelukaveri kysyi, miten Eeva ehti niin paljon. Hänen teki mieli vastata, että helppohan hänen oli, kun ei ollut lapsia. Hän jätti kuitenkin sanomatta. Hän ei ollut koskaan ajatellut, että ehtisi oikeasti yhtään mitään. Työkaverit saivat paljon enemmän aikaan. He olivat tosin paljon paremmassa asemassa, koska olivat saaneet valita helpoimmat asiakkaat päältä.

Eevalle olivat jääneet IVY-maat, joita kaikki inhosivat: epämääräisyyttä, muutoksia, huonoja tietoliikenneyhteyksiä, tahmeita sormenjälkiä. Jonkun oli ne hoidettava, ja miksei se

olisi ollut hän. Naurettavaa olisi ollut ruveta moisesta napisemaan. Häntä ei sen jälkeen olisi enää pidetty hyvänä sihteerinä.

Hänen elämänsä oli rata, ja koko ajan hän toivoi, että se rata olisi ollut vähän mutkikkaampi kuin todellisuudessa. Hän pärjäsi vientisihteerinä, mutta yhden Heljän opetukset olivat riittäneet kaiken olennaisen oppimiseen. No, välillä pääsi sentään jollekulle opiskelijalle osoittamaan pätevyyttään.

Hän kävi lenkillä ja harrasti mitä suinkin ehti. Opiskelukaverille hän ei maininnut mitään hengellisistä aktiviteeteistaan, koska arveli muiden helposti alkavan sääliä. Hengellisissä touhuissa on niin paljon hyväksikäyttöä. Eevan kohdalla ei näin ollut. Hän teki kaiken vapaasta tahdostaan. Hän teki kaiken, koska Petra ja Opettaja niin kauniisti pyysivät.

Paraabelien kosto oli hauskalta kuulostava otsikko. Eeva oli pukeutunut runoilijarytmiinsä ja otti takakenoisen kirjoitusasennon. Teksti alkoi näin:

Puupuhaltimet, vaskipuhaltimet, töriskää!

Pyrstötähdistä peilautuu rakkauden kiertokulku, lähenee, loittonee.

Kalojen kärsimättömät, siansilmät. Sian kieli sijamuotoineen.

Makaava kieli suussa, poskessa, päässä, jalkojen juuressa mestarini.

Hyvin ekstra, hän sanoi jälleen, näkymät viihdepellollasi.

Linja-auto ajoi kuoppaan ja hätkähti. Hän seurasi mukana.

Viiva piirtyi kaarena universumin muistiin.

Satujen mestari, hurraa, kaikki on sanasta sanaan totta ja jokikinen kirja pyhä.

Kun väitän sinua helmeksi, pienenet ja tiivistyt.

”Kirjoitin tekstin Abrahamista ja Saarasta, koska en halunnut kirjoittaa itsestäni, Eevasta. Toivoin, että mieheni Asmo olisi säveltänyt sen, mutta kaikki tilaukset eivät onnistu, pitäisihän vientikaupan ammattilaisen se tietää.”

Tää on vuonna 1970 syntyneen Meri Vesannon ensimmäinen romaani. Runokokoelma *Hartaita lauluja* ilmestyi ntamolta vuonna 2007.

ISBN 978-952-215-122-3.

